Raadsvoorstel

Onderwerp	Raadsvoorstel Vraagstelling Referendum
Zaakid	0637759017
Versie	
Auteur	D. Bogdanic Secretaris Referendumcommissie d.bogdanic@zoetermeer.nl
Directeur	Referendumcommissie
Portefeuillehouder	Burgemeester Bezuijen
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	29 november 2021 (i.v.m. voorbereidingen referendum)
Programma(s)	Programma 6 Dienstverlening en samenspraak
Eerdere besluitvorming	Raadsvergadering 6 april 2021: Raadsvoorstel Definitief verzoek referendum over het Afval- en grondstoffenbeleidsplan 2021
Samenvatting	Het college heeft op 12 januari 2021 het op 26 december 2020 ingediende inleidend verzoek voor het houden van een referendum over het raadsbesluit Afval- en grondstoffenbeleidsplan 2021 ‘Afvalscheiden. Ik haal er alles uit!’ van 14 december 2020, toegewezen. Het gevolg van het besluit van het college is dat het raadsbesluit van 14 december 2020, het afvalbeleidsplan, niet in werking treedt. Daarnaast heeft de raad op 25 januari 2021 ingestemd met het raadsvoorstel ‘Intrekken Raadsbesluit Afvalstoffenverordening 2021’. De raad heeft vervolgens op 6 april 2021 besloten om het definitief verzoek tot het houden van een referendum toe te wijzen. Tevens is besloten het referendum te houden tegelijkertijd met de gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022. Op 17 mei 2021 heeft de raad een Referendumcommissie ingesteld en de leden hierin benoemd. De Referendumcommissie heeft conform artikel 11 lid 1 van de Referendumverordening de taak te adviseren over de vraagstelling en antwoordcategorieën. De raad stelt conform artikel 9 lid 1 van de Referendumverordening de vraagstelling en de antwoordcategorieën van het referendum vast.
Bijlagen	1. Toelichting vraagstelling referendum 2. Raadsbesluit Afval- en grondstoffenbeleidsplan 2021 ‘Afvalscheiden. Ik haal er alles uit!’, d.d. 14 december 2020

Raadsbesluit 0637759017

Raadsvoorstel Vraagstelling referendum

De raad van de gemeente Zoetermeer;

Gelet op het bepaalde in artikel 9 lid 1 van de Referendumverordening;

Besluit

De volgende referendumvragen en antwoordcategorieën vast te stellen:

1. Bent u van mening dat de volgende maatregelen voor het aan huis scheiden van afval moeten worden ingevoerd?
   a. Stoppen met gratis inzameling van grofvuil aan huis [Voor / Tegen]
      Huishoudens die gebruik maken van een Zoetermeerpas krijgen per jaar een eenmalige korting van € 32,- voor het maken van één grofvuilafspraak.
   b. Bijplaatsen van ondergrondse containers voor plastic, blik en drinkpakken [Voor / Tegen]
      De invoering hiervan is afhankelijk van de uitkomsten van nader onderzoek naar bron- en nascheiding van afval.
   c. Invoering van een container voor plastic, blik en drinkpakken voor laagbouwwoningen en deze één keer per 4 weken laten legen [Voor / Tegen]
      Inwoners die deze container niet wensen, kunnen deze zo snel mogelijk na uitlevering op laten halen.
   d. Verlaging van de inzamelfrequentie van restafvalcontainers naar één keer per 4 weken [Voor / Tegen]
   e. Een uitgebreide informatie- en promotiecampagne over afvalscheiding [Voor / Tegen]

2. Bent u voor of tegen het totaalpakket aan maatregelen met bijbehorende kosten en besparingen, zoals beschreven in het Raadsbesluit Afval- en grondstoffenbeleidsplan Zoetermeer 2020? [Voor / Tegen]

Over dit besluit geen referendum mogelijk te maken, omdat er een andere dringende reden, namelijk de tijdige organisatie van het referendum over afvalbeleid, aanleiding is om geen referendum te houden over dit raadsbesluit. Dit besluit treedt in werking de dag na bekendmaking hiervan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 29 november 2021.

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding
Het college heeft op 12 januari 2021 het op 26 december 2020 ingediende inleidend verzoek voor het houden van een referendum over het raadsbesluit Afval- en grondstoffenbeleidsplan 2021 ‘Afvalscheiden. Ik haal er alles uit!’ van 14 december 2020, toegewezen. Het gevolg van het besluit van het college is dat het raadsbesluit van 14 december 2020, het afvalbeleidsplan, niet in werking treedt. Daarnaast heeft de raad op 25 januari 2021 ingestemd met het raadsvoorstel ‘Intrekken Raadsbesluit Afvalstoffenverordening 2021’.

De raad heeft vervolgens op 6 april 2021 besloten om het definitief verzoek tot het houden van een referendum toe te wijzen. Tevens is besloten het referendum te houden tegelijkertijd met de gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022.

Op 17 mei 2021 heeft de raad een Referendumcommissie ingesteld en de leden hierin benoemd. De Referendumcommissie heeft conform artikel 11 lid 1 van de Referendumverordening de taak te adviseren over de vraagstelling en antwoordcategorieën. De raad stelt conform artikel 9 lid 1 van de Referendumverordening de vraagstelling en de antwoordcategorieën van het referendum vast.

Beoogd effect
De Referendumcommissie beoogt met het advies over de vraagstelling de inwoners een heldere vraagstelling/keuze voor te leggen en daarmee ook een meer gedetailleerde uitslag te krijgen die door de raad op zinvolle wijze kan worden geïnterpreteerd.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico’s

Onderstaand overzicht onderbouwt de achtergrond van de voorgelegde besluiten.

Argumenten

1.1 Het advies is om meerdere vragen op te stellen voor het referendum. Op die manier wordt recht gedaan aan de verschillende beslispunten uit het raadsbesluit, de complexiteit van het onderwerp en de verschillende meningen van inwoners op de diverse onderdelen van het afvalbeleid. Door in het referendum meerdere vragen voor te leggen wordt informatie verkregen die kan helpen in het opstellen en vaststellen van toekomstig afvalbeleid.

1.2 Het raadsbesluit waar het referendum over gaat bestaat uit tien beslispunten (zie bijlage 2). Bekeken is welke beslispunten terug zouden moeten komen in de vraagstelling. Dat zijn de referendabele onderdelen van het raadsbesluit. Sommige van de tien beslispunten zijn niet referendabel, uitgesloten van een referendum of zijn logischerwijs niet mee te nemen in de vraagstelling (bijvoorbeeld het vaststellen van de samenspraak of het intrekken van het oude afvalbeleid). Hieruit vloeit voort dat de volgende beslispunten uit het raadsbesluit Afval- en grondstoffenbeleidsplan 2021 ‘Afvalscheiden. Ik haal er alles uit!’, van 14 december 2020 zijn meegenomen bij het opstellen van het advies voor de referendumvragen:

- 3.1 Met ingang van 1 maart 2021 stoppen met de gratis inzameling van grofvuil aan huis, met daarbij;
  - a) Huishoudens die gebruik maken van een Zoetermeerpas per jaar een eenmalige korting van € 32,- te geven voor het maken van één grofvuilafspraak.
- 3.3 Het (bij)plaatsen van ondergrondse PBD-(Plastic, Blik, Drinkpakken) containers en het waar mogelijk ombouwen van ondergrondse restafvalcontainers naar PBD-

containers volgens de huidige planning voor te bereiden en in het najaar van 2021 een definitief voorstel aan de raad voor te leggen voor het daadwerkelijk plaatsen en ombouwen van ondergrondse containers.
Het definitieve besluit voor deze investering wordt genomen op basis van de resultaten van een onafhankelijk onderzoek naar bronscheiding versus nascheiding.
De raad draagt het college op om voor 1 februari 2021 de opdrachtformulering gereed te hebben. In de onderzoeksopdracht worden in ieder geval de volgende punten meegenomen;

- De realisatie van de taakstelling
- De doelstelling met betrekking tot restafval
- De effecten op de korte- en lange termijn
- De risico's van bovengenoemde manieren van afval scheiden

3.4 De PBD-container (PBD) in te voeren voor huishoudens die al gebruik maken van een restafval- en GFT (Groente, Fruit, Tuinafval)-container en deze één keer per vier weken te legen. De inwoners die de PBD container niet wensen, kunnen deze container zo snel mogelijk na uitlevering op laten halen;

3.5 Een verlaging van de inzamelfrequentie invoeren van restafvalcontainers naar één keer per vier weken;

3.8 Een uitgebreide informatie- en promotiecampagne te starten om het nieuwe afvalbeleid onder de aandacht te brengen van de inwoners, waarbij niet alleen aandacht wordt geschonken aan het beter scheiden van PBD-afval, maar ook aan het beter scheiden van GFT-afval.

1.3 De formulering van de vragen ligt dicht bij de formulering die in het raadsbesluit van 14 december 2020 is gebruikt.

1.4. Bovenaan het stembiljet zal een introductie op de vragen worden toegevoegd.

Kanttekeningen

1.1 In Nederland heeft nog niet eerder een referendum plaats gevonden met inhoudelijk, los van elkaar te beschouwen deelvragen, die ook vragen om een andere berekening/interpretatie van de uitslag. In het buitenland is hier wel ervaring mee. Binnen de Referendumcommissie is expertise aanwezig over deze buitenlandse referenda. Omdat deze referendumvorm en het tellen van meerdere vragen onbekend is in Nederland wil de Referendumcommissie graag meedenken over het telproces.

1.2 Een niet ingevulde vraag zou niet moeten leiden tot een niet geldig stembiljet. Antwoorden op andere vragen worden meegeteld.

1.3 In de Referendumverordening staat dat referendumvragen beantwoord moeten worden met Ja/Neen. De commissie adviseert om 'Voor/Tegen' te gebruiken in plaats van 'Ja/Neen', omdat dat in referenda gebruikelijker is en dezelfde strekking heeft als hetgeen in de verordening wordt genoemd.

Financiën

De raad heeft over de dekking van de bij het referendum betrokken kosten reeds een besluit genomen op 6 april 2021. In het budget voor het referendum is rekening gehouden met één referendumvraag. Het in kaart brengen van de gevolgen van meerdere referendumvragen voor het telproces moet nog plaatsvinden.

Controleprotocol

Niet van toepassing.

Samenspraak en Communicatie

Er is een communicatieplan opgesteld voor het referendum. De referendumvraag is daar een onderdeel van.

Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten
Bij verkiezingen worden maatregelen getroffen om de toegankelijkheid van stembureaus en de mogelijkheid tot het deelnemen aan de verkiezing en het referendum optimaal te regelen voor gehandicapten.

Rapportage en evaluatie
De Referendumcommissie zal het referendum evalueren en brengt conform artikel 11 lid 2 van de Referendumverordening verslag uit aan de raad van haar werkzaamheden.

Planning

Datum	**Actie/Gevraagd besluit**
29 november 2021	Raadsbesluit vraagstelling referendum
Na 30 november 2021	Vraagstelling aanleveren bij Post NL t.b.v. stembiljet
16 maart 2022	Referendum
Na 16 maart 2022	Vaststelling uitslag referendum en geldigheid van de uitslag (opkomst min. 30%). De Referendumcommissie overlegt nog met team Verkiezingen over het telproces en data.
April/mei 2022	Raadsbesluit over uitkomst van het referendum
Mei 2022	Evaluatie referendum (conform artikel 11 lid 2 van de Referendumverordening)
2e kwartaal 2022	Procesbeschrijvingen referendum vastleggen
PM. 3e kwartaal 2022	Raadsbesluit Aanpassen Referendumverordening